

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPL.140.19.2018.ML

Warszawa, 12 września 2018 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję przyjęte przez **Radę Ministrów stanowisko** wobec poselskiego projektu ustawy

- o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (druk nr 2253).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Sprawiedliwości do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem

(-) Mateusz Morawiecki

Stanowisko Rządu
wobec poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej
pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (druk nr 2253)

W poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (druk nr 2253) zaproponowano, aby nieodpłatna pomoc prawna przysługiwała każdej osobie fizycznej, bez konieczności spełnienia jakichkolwiek dodatkowych przesłanek. W projekcie przewidziano ponadto zmiany o charakterze dostosowawczym.

Zważywszy, że celem systemu nieodpłatnej pomocy prawnej jest umożliwienie dostępu do uzyskania porady prawnej przez osoby fizyczne, które z uwagi na swój status materialny lub sytuację życiową nie mają możliwości uzyskania profesjonalnej pomocy prawnej na zasadach rynkowych, w opinii Rady Ministrów, właściwą drogą do odpowiedniego wykorzystania funkcjonującego systemu nie powinno być całkowite otwarcie tego systemu, lecz istotne poszerzenie kręgu jego beneficjentów. Zmiany powinny prowadzić również do rozszerzenia zakresu możliwej do uzyskania pomocy przez uwzględnienie nowych usług, które mogą być świadczone w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej – mediacji, jak również poradnictwa obywatelskiego, a także wprowadzenia usprawnień w sferze organizacyjnej. Zaproponowane zaś w poselskim projekcie ustawy rozwiązania odbiegają od pierwotnego celu ustawy z dnia 15 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2030).

Wskazane wyżej postulaty uwzględnia natomiast ustawa z dnia 15 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw, która została uchwalona na skutek przedłożenia Prezydenta RP. Ustawa ta zakłada rozszerzenie kręgu osób uprawnionych do otrzymania nieodpłatnej pomocy prawnej (jak również nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego) na wszystkie osoby, które nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Z tym, że osoba uprawniona, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego zobowiązana będzie do złożenia pisemnego oświadczenia, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Oświadczenie to będzie składane osobie udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącej nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Ponadto nowelizacja przewiduje w szczególności rozszerzenie zakresu przedmiotowego ustawy o nowe usługi publiczne, w postaci nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji, usprawnienie regulacji ustawy dotyczących wyłaniania organizacji pozarządowych świadczących nieodpłatną pomoc prawną, m.in. w następstwie wprowadzenia list organizacji uprawnionych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, ograniczenie wyłączeń przedmiotowych z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, modyfikację podziału dotacji na finansowanie zadań przewidzianych w ustawie.

Biorąc powyższe pod uwagę, Rada Ministrów negatywnie opiniuje poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (druk nr 2253) i opowiada się za niekontynuowaniem prac nad tym projektem.